

TẬP ĐỌC
CẢNH ĐẸP NON SÔNG
(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kĩ năng đọc thành tiếng :

– Chú ý các từ ngữ : *non sông, Kì Lừa, la đà, mịt mù, quanh quanh, hoạ đồ, Đồng Nai, lóng lánh...* (MB) ; *Trần Vũ, hoạ đồ, bát ngát, sừng sững, nước chảy, thẳng cánh,...* (MN).

– Ngắt nhịp đúng giữa các dòng thơ lục bát, thơ bảy chữ.

– Giọng đọc biểu lộ niềm tự hào về cảnh đẹp ở các miền đất nước.

2. Rèn kĩ năng đọc – hiểu :

– Biết được các địa danh trong bài qua chú thích.

– Cảm nhận được vẻ đẹp và sự giàu có của các miền trên đất nước ta, từ đó thêm tự hào về quê hương đất nước.

3. Học thuộc lòng bài thơ.

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

– Bảng phụ viết ý tóm tắt 3 đoạn truyện *Nắng phương Nam* (để GV kiểm tra bài cũ).

– Tranh, ảnh về cảnh đẹp được nói đến trong các câu ca dao (nếu có).

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

GV mở bảng phụ đã viết các ý tóm tắt 3 đoạn truyện *Nắng phương Nam* ; kiểm tra 3 HS tiếp nối nhau kể 3 đoạn của câu chuyện. Sau đó, trả lời câu hỏi : *Vì sao các bạn chọn cành mai làm quà Tết cho Vân ? Qua câu chuyện, em hiểu điều gì ?*

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Đất nước ta ở mọi miền đều có nhiều cảnh đẹp. Hôm nay các em sẽ được đọc một số câu ca dao nói về những cảnh đẹp nổi tiếng của đất nước để thêm hiểu biết, tự hào về vẻ đẹp và sự giàu có của thiên nhiên đất nước.

2. Luyện đọc

a) *GV đọc diễn cảm bài thơ* : giọng nhẹ nhàng, tha thiết, bộc lộ niềm tự hào với cảnh đẹp non sông ; nhấn giọng ở các từ ngữ gợi tả.

b) *GV hướng dẫn HS luyện đọc, kết hợp giải nghĩa từ*

– Đọc từng dòng : mỗi HS tiếp nối nhau đọc 2 dòng thơ. GV phát hiện và sửa lỗi phát âm cho các em.

– Đọc từng đoạn.

– HS tiếp nối nhau đọc 6 câu ca dao. GV mở bảng phụ đã viết các câu ca dao, kết hợp nhắc HS ngắt nghỉ hơi đúng, tự nhiên. VD :

Câu 1 : *Đồng Đăng / có phố Kỳ Lừa, /*
 Có nàng Tô Thị, / có chùa Tam Thanh. //

Câu 3 : *Đường vô xứ Nghệ / **quanh quanh,** /*
 *Non **xanh** nước **biếc** / như **tranh** hoạ **đỏ.** //*

Câu 6 : *Đồng Tháp Mười / cò bay **thẳng** cánh /*
 *Nước Tháp Mười / **lóng lánh** cá tôm. //*

– GV giúp HS nắm được các địa danh được chú giải sau bài. Có thể giải nghĩa thêm :

+ *Tô Thị* : Tên một tảng đá to trên một ngọn núi ở thành phố Lạng Sơn có hình dáng giống một người mẹ bồng con trông ra phía xa như đang ngóng đợi chồng trở về. Có cả một câu chuyện dài về tảng đá có tên Tô Thị).

+ *Tam Thanh* : Tên ngôi chùa đặt trong một hang đá nổi tiếng ở thành phố Lạng Sơn.

+ *Trấn Vũ, Thọ Xương* : xem chú thích ở trang 197.

+ *Yên Thái* : tên một làng làm giấy bên Hồ Tây trước đây.
+ *Gia Định* : Tên một tỉnh cũ ở miền Nam, một bộ phận lớn nay thuộc TP. Hồ Chí Minh.

- Đọc từng câu ca dao trong nhóm.
- Cả lớp đọc ĐT toàn bài (giọng nhẹ nhàng, tình cảm).

3. Hướng dẫn tìm hiểu bài

- HS đọc thầm các câu ca dao và phân chú giải cuối bài, trả lời : *Mỗi câu ca dao nói đến một vùng. Đó là những vùng nào ?* (GV hỏi lần lượt từng câu, HS trả lời : Câu 1 : Lạng Sơn ; câu 2 : Hà Nội ; câu 3 : Nghệ An, Hà Tĩnh ; câu 4 : Thừa Thiên – Huế và Đà Nẵng ; câu 5 : TP. Hồ Chí Minh, Đồng Nai, câu 6 : Long An, Tiền Giang, Đồng Tháp.)

GV bổ sung : 6 câu ca dao trên nói về cảnh đẹp của 3 miền Bắc – Trung – Nam trên đất nước ta. Câu 1 và 2 nói về cảnh đẹp ở miền Bắc, câu 3 và 4 nói về cảnh đẹp ở miền Trung, câu 5 và 6 nói về cảnh đẹp ở miền Nam.

- HS đọc thầm lại toàn bài, trao đổi, trả lời :
- + *Mỗi vùng có cảnh gì đẹp ?* (HS nêu cảnh đẹp ở một vùng dựa vào từng câu ca dao.)
- + *Theo em, ai đã giữ gìn, tô điểm cho non sông ta ngày càng đẹp hơn ?* (Cha ông ta từ bao đời nay đã gây dựng nên đất nước này ; giữ gìn, tô điểm cho non sông ngày càng tươi đẹp hơn.)

4. Học thuộc lòng các câu ca dao

- GV hướng dẫn HS học thuộc 6 câu ca dao.
- HS thi đọc thuộc lòng :
- + Ba tốp (mỗi tốp 6 HS) tiếp nối nhau thi đọc thuộc lòng 6 câu ca dao.
- + Ba hoặc bốn HS thi đọc thuộc lòng cả 6 câu ca dao.

Với những lớp HS khá, giỏi, GV có thể cho HS thi đọc thuộc từng câu ca dao theo cách bốc thăm. VD : câu ca dao nói về cảnh đẹp ở Lạng Sơn, ở Hà Nội, ở Nghệ An – Hà Tĩnh, ở Thừa Thiên – Huế và Đà Nẵng...

- Cả lớp và GV nhận xét, bình chọn bạn đọc hay, đọc thuộc nhất.

5. Củng cố, dặn dò

- GV hỏi : *Bài vừa học giúp em hiểu điều gì ?* (Đất nước ta có rất nhiều cảnh đẹp. / Non sông ta rất tươi đẹp. Mỗi người phải biết ơn cha ông, quý trọng và gìn giữ đất nước với những cảnh đẹp rất đáng tự hào. / ...)
- GV yêu cầu HS về nhà tiếp tục HTL 6 câu ca dao.